

Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanun

(Resmî Gazete ile Yayımlı : 18.3.1988 Sayı : 19758)

Kanun No.
3417

Kabul Tarihi
9 . 3 . 1988

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, çalışanların aylık ve ücretlerinden tasarruf kesintisi yapılmasını, tasarruflara Devlet veya ilgili işverenlerin katkıda bulunmasını, bağımsız çalışanların gelirlerinin bir kısmının tasarrufa ayrılmasını temin etmek ve bu tasarrufların en iyi şekilde nemalandırılmasını sağlamak suretiyle çalışanların tasarruf yapmalarını teşvik etmektir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun hükümleri çerçevesinde;

a) Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu hükümlerine göre almakta olan kamu görevlileri ile kanunla veya kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan kuruluşlarda çalışanların,

b) On ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışan işçilerin,

c) Kanunları uyarınca sözleşmeli statüde çalışan personelin,

Aylık ve ücretlerinden «tasarruf kesintisi» yapılır.

Bu tasarruflara/Devlet veya ilgili işverenlerin katkısı sağlanır.

1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa tabi olarak çalışanlar gelirlerinin, bu Kanun hükümlerine göre belirlenecek kısmını tasarruf olarak her ay ilgili banka şubesine yatırır.

Tasarruf miktarları

MADDE 3. — 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamına girenlerle ilgili tasarruflar, ilgililerin aylık veya ücretlerinden yapılacak yüzde 2 nispetindeki tasarruf kesintisi ile ilgililerin aylık veya ücretlerinin yüzde 3'ü nispetinde Devlet veya işverence sağlanacak katkının toplamından oluşur.

Tasarruf kesintisinin nispetini yüzde 4'e, Devlet veya işveren tarafından sağlanacak katkının nispetini yüzde 6'ya kadar yükseltmeye veya yukarıdaki nispetlere indirmeye ve uygulama tarihlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2 nci maddenin son fıkrası kapsamına girenlerin yatırılacak aylık tasarruf miktarlarını, Bağ-Kur'a yatırılan azami aylık prim tutarını aşmamak üzere tespitte, gelir basamaklarına göre tasarruf miktarlarını farklılaştırmaya ve yatırılacak banka şubelerini belirlemeye, bu tasarruflarına gereğinde yapılacak aylık Devlet katkısı miktar-

larını tespiti, bu konularla ilgili her türlü düzenlemeleri yapmaya ve uygulama tarihlerini belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Tasarruf Hesabı

MADDE 4. — Kurumlar bu Kanun hükümleri çerçevesinde çalışanların aylık ve ücretlerinden yapacakları tasarruf kesintisi ile sağlayacak Devlet katkılarını aylık ve ücret ödemesinin yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankasında personeli adına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik Hesabı»na yatırılır.

İşverenler işçilerinin ücretlerinden yapacakları tasarruf kesintileri ile sağlayacakları işveren katkılarını tahakkuk ettirerek, ücret ödenmesinin yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankasında işçileri adına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik Hesabı»na yatırılır.

1479 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanlar 3 üncü madde hükümlerine göre tespit edilecek aylık tasarruf tutarlarını, ait oldukları ayın sonuna kadar, belirlenecek ilgili banka şubelerinde kendi adlarına açtıracakları «Tasarrufu Teşvik Hesabı»na yatırılır.

Yapılan katkı ve kesintiler, ilgili bankaya yatırılmasını müteakip, muhtevası Yüksek Planlama Kurulunca tespit edilip her hak sahibine verilecek bir hesap çizdanesine işlenir.

Bu şekilde tahsil edilen paralar tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayın sonuna kadar T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Şubesinde Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı adına açılacak «Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabı»na aktarılır.

Nemalandırma

MADDE 5. — Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı, 4 üncü maddede göre açılacak hesapta toplanan paraları, Yüksek Planlama Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde, gayrimenkul alım satımına yönelik yatırımlar hariç olmak üzere her türlü menkul kıymetlere ve verimi yüksek yatırımlara yatırmak suretiyle nemalandırır.

Ödemeler

MADDE 6. — Emeklilik veya ölüm halinde biriken tasarruf kesintileri ile Devlet ve işveren katkıları, Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları, ilgililere veya kanunî mirasçılara neması ile birlikte ödenir.

En az 15 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde biriken tasarruf kesintileri, Devlet ve işveren katkıları, Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları ile bunların nemasının toplamının 3/5'i ödenir.

En az 6 yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde sadece biriken tasarruf kesintileri, Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ödenir.

İkinci ve üçüncü fıkralara göre ödeme yapılanlara tasarruf kesintisi, Devlet veya işveren katkıları Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Dev-

let katkıları ile nemanın ödenmeyen kısmı 3 üncü madde uyarınca T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez şubesinde açılacak hesaba nema olarak kaydedilir ve bunlar bu Kanunda belirtilen imkânlardan, işe yeni başlayanlar gibi değerlendirilmek suretiyle yeniden yararlanabilirler.

En az iki yıl tasarrufta bulunanlara istedikleri takdirde, tasarruf kesintileri, Devlet veya işveren katkıları; Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları toplamı üzerinden tahakkuk edecek nemanın 1/3'ü her yıl ödenir.

Ödemelerin zamanında yapılmaması

MADDE 7. — İşverenlerin, ücretlerden yapacakları tasarruf kesintileri ile sağlayacakları işveren katkıları 4 üncü maddede belirtilen süreler içinde ilgililerin banka hesaplarına yatırmamaları halinde, yatırılması gereken miktarlar resen veya ilgililerin başvurusu halinde Sosyal Sigortalar Kurumunca 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun primlerin tahsiline ilişkin hükümleri dairesinde tahsil olunarak alınacak gecikme zammı ile birlikte ilgili banka hesabına yatırılır.

Tasarruf tutarlarını süresi içinde ve tam olarak ödemeyen Bağ-Kur sigortalılarının ödemeleri gereken tutarlar 1479 sayılı Kanunun primlerin tahsiline ilişkin hükümleri çerçevesinde Bağ-Kur tarafından tahsil olunarak ilgili banka hesabına yatırılır.

Vergilendirme

MADDE 8. — Çalışanların aylık veya ücretlerinden yapılacak tasarruf kesintileri ilgililerin aylık veya ücretlerinin hesaplanmasında gelir vergisi matrahundan indirilir.

İşverenlerin, bu Kanun hükümlerine göre sağladıkları katkılar ile Bağ-Kur kapsamında olanların tasarruf tutarları, bunların gelir veya kurumlar vergilerinin hesaplanmasında gider olarak kaydedilir.

Bu Kanun hükümleri gereğince ilgililere yapılacak ödemeler hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

Düzenleme

MADDE 9. — Yüksek Planlama Kurulu;

a) Bu Kanun hükümleri uyarınca tasarruf kesintisi ve Devlet ve işveren katkılarına esas alınacak istihkak tutarlarının kapsamını tayine; bu kesinti ve katkılar, Bağ-Kur kapsamında olanlar bakımından tasarruf tutarları ve Devlet katkıları ile nemaların ilgili banka hesaplarına yatırılması ve 6 ncı madde uyarınca hak sahiplerine ödenmesine ilişkin usulleri tespit,

b) T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Şubesindeki hesapta toplanacak paraların nemalandırılmasında, öncelikleri tespit; bu paraları gerektiğinde diğer kamu bankalarında da nemalandırmaya; T. C. Ziraat Bankası ve diğer kamu bankaları ile bu Kanunun uygulanmasında görevlendirilen kuruluşlara hizmetleri karşılığının ne şekilde ödeneceğini tespit,

c) 3 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile bu Kanunun uygulanması ile ilgili her türlü düzenlemeleri yapmaya,

Yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanun kapsamına girenlerin kesintiye tabi aylık ve ücretlerinde herhangi bir azalmaya mahal vermemek amacıyla;

a) Kamu görevlilerinin aylıklarını belirleyen aylık katsayı, yan ödeme katsayısı ile yakacak yardımı miktarında gerekli düzenlemeleri yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

b) On ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde çalışmakta olan işçilerin, 3 üncü madde uyarınca tasarruf kesintisine tabi tutulması gereken ücretleri 2822 sayılı Kanun hükümlerine göre yeni bir toplu iş sözleşmesi akdedilinceye kadar, (toplu iş sözleşmesi bulunmaması halinde işe cari hizmet akdi ile belirlenen ücretler yeniden tespit edilinceye kadar) işverenlerince, bu Kanunun uygulamasına mahsus olmak üzere, yüzde 2 oranında artırılır. Artırılan bu miktar hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın yüzde 3 oranındaki işveren katkısı ile birlikte 4 üncü madde uyarınca T. C. Ziraat Bankasında işçiler adına açtırılacak «Tasarrufu teşvik hesabı»na aynı maddede belirtilen süreler içinde yatırılır.

Yürürlük

MADDE 10. — Bu Kanun yayımmı takip eden ayın başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	16	53
3	28	202
	30	350:373
	32	473:514,525:530

I - Gerekçeli 17 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/389.